

Ez az újság négyhavonta fog megjelenni és tájékoztatni a Klíma Hálózat tevékenységeiről. A Klíma Hálózatot az Európai Unió Kultúra és Nevelés Bizottsága Lifelong Learning Programja támogatja. Az újság nem csupán a múlt és a jelen tevékenységeit írja le, hanem a legfrissebb klímaváltozással kapcsolatos témákat is tárgyalja.

1. A Hálózat bemutatása

Az iskolák számára egy kihívás a fenntartható fejlődés és kiemelten a klímaváltozás témájának beillesztése a tantervükbe. Éppen ezért igény van olyan tananyagok, tanítási anyagok összeállítására, amely fejleszti a tudományos témák tanítási és tanulási folyamatait és segít abban, hogy ezeket a tudományos témákat közelebb hozza a mindennapi élethez s így könnyebben érthetővé tegye azt.

A Klíma Hálózat szerepe az, hogy feltárja az iskolákban a klímaváltozás várható hatásait és kigondoljon olyan egyéni és kollektív akciókat, amelyekkel ezeket a hatásokat minimalizálni tudják.

A Hálózat alapító partnerei

- Ecoserveis (Barcelona, Spanyolország), mely a hivatalos és nem hivatalos oktatási feladatokat látja el az energia témában
- ICI (Nemzeti Kutatási és Informatika Fejlesztési Intézet, Bukarest). Az intézet az információs technológia, és a környezetvédelmi témák webes felületeinek a fejlesztési feladatait látja el
- Bologna önkormányzatának (Olaszország) Környezetvédelmi Osztálya, akik a környezetvédelmi témájú nevelési programért felelnek.
- Kelet és Közép Európai Regionális Környezetvédelmi Központ (REC) akinek a küldetése ebben a projektben, hogy segítséget nyújtson a környezeti problémák megoldásában
- Hespul (Villeurbaine, Franciaország) a megújuló energiák terén és az ésszerű energiafelhasználáson és oktatási anyagok kifejlesztésén dolgozik, illetve tanárokat képez ki.
- A Hálózat vezető partnere a Reading Egyetem Oktatási Intézete (Anglia) s aki a tanárok képzéséért felel az Iskolákban.

A Hálózat tagjai önkéntes iskolákból állnak, amelyek vállalják, hogy:

- Minden tanévben összeállítanak, több mint öt tanórányi tananyagot a klímaváltozásról
- Bátorítják a tanulókat, hogy azonosítsák azokat az emberi viselkedési mintákat, amelyek hozzájárulnak a klímaváltozáshoz
- Végiggondolnak, olyan (egyéni, csoportos, és családi szintű) akciókat, amely csökkenthetik a klímaváltozás hatásait.
- Megosztják ezeket az elképzeléseket és eredményeket más Európai országokban található partner iskolákkal

Társult tagok

A társult tagok szervezetekből, vagy egyénekből állnak, akik készek és képesek támogatni a tagokat abban, hogy megértsék a klímaváltozás okozta hatásokat és tegyenek ellene valamit azért, hogy csökkentsék azokat. A Társult tagok magukba foglalnak

helyi hatóságokat, energiával foglalkozó szervezeteket, és tudományos társaságokat is

További információk a Hálózathoz való csatlakozásról a Hírlap végén található.

2. Hírek a partnerektől.

UoR

A Reading Egyetem Oktatási Intézete éves tudományos konferenciákat szervez tanárok számára ahol lehetőség van kapcsolatba lépni más szervezetekkel, amelyeknek hasonlóak a célkitűzéseik, mint például a Királyi Meteorológiai Társaság, és más tanárokkal Angliából, vagy akár külföldről.

Célunk Júliusig, hogy meghatározzuk azt a 10 iskolát akivel együtt fogunk dolgozni, és amelyek részt vesznek a Hálózat eseményein. A javasolt tevékenységek között található, hogy minden az iskola/osztály töltse fel a profilját a hálózat weboldalára, számolják ki a tanulók egyénileg a „karbon lábnyomukat” és dolgozzanak ki, egy egynapos programot, ami kihívást jelentő tevékenységekből áll. Ezt az eseményt júniusban az egyetem oktatási intézetében tartották meg.

Hespul, France

A HESPUL a projekt első évében „láthatóvá” teszi a Változás a klíma Hálózatot, helyi és regionális szinten.

Ezért meghatározza azokat a csatornákat, ahol az eredményeket közzé lehet tenni, azért hogy még több iskolát és osztályt be lehessen vonni. Valamint meghatározza azokat az iskolákat, akik érdeklődnek és csatlakoznának a Hálózathoz. Tervezi, hogy szervez egy tevékenységet az a személyes carbon-lábnyom kiszámításával kapcsolatban, azokban az osztályokban ahol erre érdeklődés van. Ezen kívül kirándulásokat szervez a szomszédjaikhoz, azért hogy lássák, mennyi mennyi energiát használnak el. Ezáltal a fiatalok a környezetüket az energiafelhasználás szempontjából is látni fogják. Európai és a konzorcium szintjén a HESPUL feladata az is, hogy az értékelési terveket elkészítse. Ezek az első változatának elkészítése már folyamatban van.

REC Magyarország

A Kelet és Közép Európai Regionális Környezetvédelmi Központ-nak 19 országban (nem csak európai, hanem Fekete és a Kaszpi-tenger körül is) vannak irodái. 1992-ben alapította idősebb

George Bush, ma már a REC vezető szerepet vállal a régióban a környezetvédelem oktatásában.

A REC legszélesebb körben használt publikációja ebben a témában a „Green Pack”, amelyet a Toyota alapítvány finanszírozott, s amely több médiaforráson keresztül nyújt információt a tanároknak és a diákoknak a környezetvédelem, a környezeti oktatás, és a fenntartható fejlődés témájában.

CdB, Olaszország

Bologna önkormányzata, az Energia és Környezet Kiállítótermen keresztül szervezett egy bevezető találkozó tanároknak november 16-án, ahol bemutatták a CwC projektet is. A találkozót egy projekt workshop követte december 14-én. 25 tanár vett részt a workshopon, összesen 9 iskolából. Február 16-tól, külön találkozókat is szervezett az önkormányzat a tanárokkal együtt, azért, hogy előkészítsék a klímaváltozásról szóló tananyagot, úgy hogy az legjobban illeszkedjen a sztenderd tanrendhez. A fő cél 20 osztály bevonása. Az együttműködés az aldini-Valeriani Sirani Intézettel, nyújtja a lehetőségét annak, hogy a CwC projektet bemutassuk olyan iskolákban is, akik más Comenius projektben is benne vannak.”Mi magunkat reklámozzuk a régiót és az országot-Az európai fiatalok, új életstílust valósítanak meg” 8 európai országból vannak be iskolákat.

ICI (Romania)

A Nemzeti Kutatás és Informatikafejlesztési Intézet már számos európai projektben részt vett, mint partner a környezetvédelmi oktatás, és szorosan együttműködött ebben a témában más intézetekkel is, csakúgy, mint román minisztériumok, és szervezetekkel is. Vezető partner az informatikában és megbízott abban, hogy fejlessze ki a Hálózat weboldalát, amely az elsődleges kommunikációs felülete lesz hálózat tagjainak. Románia fosszilis energiahordozói kimerülőben vannak, viszont jelentős potenciállal rendelkezik a megújuló energiák terén, amelyek még nincsenek feltárva.

Ecoserveis (Spanyolország)

Az Ecoserveis már bemutatta a CwC projektet a helyi és regionális szervezeteknek (CRBS, Barcelona, Collegi Oficial Filoioia i Lletres i Ciències de Catalunya) Ezek a szervezetek

készek arra, hogy együttműködjenek és segítsenek megtalálni a legaktívabb iskolákat és bevonni a projektbe.

Legalább 5 iskolával tervezünk dolgozni a 2010-2011 tanév harmadik periódusában. Ez magába foglalja azokat a meghatározó tanárokat és osztályokat, akik részt vesznek és bemutatkoznak a projekt weboldalán és fel is töltik a profiljukat. Így az Ecoserveis be fogja vezetni a tanárokat a Klímaváltozás témájának forrásaiba, amelyeket bele tudnak építeni a második tanév tanrendjébe.

Az első éves esemény következő ősszel lesz megtartva Barcelonában, 2011 október 25 és 26-án. Az Ecoserveis otthon adott az első találkozóknak és a program első fázisát határozzák majd meg.

Honlap és internetes források

Honlap: www.changingwithclimate.info

A Hálózat többnyelvű honlapja jelenleg még fejlesztés alatt áll a román partnerek szakmai felügyelete alatt. A honlap első része lehetővé teszi az iskolák számára azt, hogy feltöltsék a profiljukat és válasszanak egy partnert Április hónap folyamán.

A korábbi EU-s projektek eredménye nyomán készült honlapok is részét fogják képezni a jelenlegi honlapnak. Ezek tartalma elérhető a tanárok, a diákok és családjaik számára

KITH: www.kyotoinhomeinfo.

TREAM www.eals.info

Green Pack www.rec.org

Két vezető éghajlatkutató intézete szerint a globális hőmérséklet 2010 évének első felében évszázados rekordot döntött meg. Nem volt ilyen meleg félév egy évszázad óta. A kutatók tudják, mit értenek 'legjobb bizonyíték alatt'. A folyamatos emelkedő átlaghőmérsékletet. A riport elsőként összegyűjt 11 különböző levegőben jelen levő indikátort, és tengerhőmérsékleti adatokat az olvadó jégmintákat, mindegyik 3-7 közötti adatsorból áll és az adatok 1850-70 közötti időszakra vonatkoztak.

Az adatokat Londonban tették közzé, Peter Stoll a kutatás és klíma modell-alkotás, vezetője azt nyilatkozta: Annak ellenére, hogy az évek között vannak eltérések a tények egyértelműek. Amikor követed az adatokat évtizedről évtizedre a trend, amit látsz világosan és hibátlanul jelzi a felmelegedő világot. 7 indikátor a 11-ből az elmúlt néhány évtizedben emelkedett, ezek közül az egyik a levegő hőmérséklete volt. A másik hat növekvő indikátor a tengerek felszínének hőmérsékletét mutatta

A felmelegedés oka közt dominál az üvegházhatású gázkibocsátás, aminek az egyik legnagyobb okozója az emberi tevékenység. –mondja Stott. Ezen kívül lehetséges, hogy más folyamatok el tudják mélyíteni a hatásokat, ilyen lehet például a napsugárzás, de az összefüggés az emberi tevékenység és a felmelegedés között világos.

A cikket tovább olvashatja a Guardian 29072010 es számában

„ A világ átlagosan 4 Celsius fok hőmérséklet növekedéssel néz szembe'

A világ átlagos hőmérsékletemelkedése a 4 fok felé halad derül ki a világ több táján végzett vizsgálatok alapján. Ilyen méretű növekedés magával hozza a világ élelmiszer problémákat és kockázatokat és közel az összeomlás szélére jutathatja a Grönlandi jégtakarót.

Több mint 100 állam vezetői egyeztetett meg múlt év decemberében Koppenhágában, abban, hogy csökkentik a globális hőmérsékletnövekedést 1,5-2 fokra. 6 hónappal később nemzetközi erőfeszítés történt arra, hogy nyomkövessék a kibocsátás csökkenését a 60 ország céljának megfelelően beleértve a fő gazdasági szereplőket is.

A legutolsó problémaértékelésnél, 2007-ben az IPCC előrejelzései szerint egy 2 C fokos hőmérsékletemelkedés növekedést eredményezhet az élelmiszertermelésben és egyre magasabb kockázatot annak, hogy a fajok 30-40%-ka kihal. Kockázatát még komolyabb aszályoknak és áradásoknak. Valamint a Grönlandi jégtakaró megállíthatatlan és a totális eltűnésének kockázatát. A 4C-nál előreláthatóan a globális élelmiszertermelés nagyon valószínű, hogy csökkenni fog, súlyos kihalások lesznek világszerte és Grönlandi jégtakaró teljesen el fog tűnni. Növekedni fog továbbá az árvizek, az erózió, a vizek elszennyeződésének, a hóhullámok, az árvizek és az egészségügyi problémák súlyossága, mint például az alultápláltság és a hasmenéses betegségeké is.

A cikk további részeit a Guardian 06/07/2010 számában éri el.

Polgármesterek Szövetsége

Európában az energiafogyasztás legfőképpen a fosszilis tüzelőanyagoktól függ (olaj, szén, földgáz) ezek mind nagymértékben hozzájárulnak a klímaváltozáshoz.

Az épületek energiahatékonysági potenciál az épületekben és a háztartási készülékekben magas. Az Európai Unióban már számos eredményt értek el az energiahatékonyság terén 1990 óta. Jelenleg az energiahatékonyság egyik prioritása az uniós és a helyi akcióknak, amelyek motiválták a Polgármesterek Szövetségének keresztelt programot is, amely azt célozta meg, hogy a CO2 kibocsátást 20%-kal csökkenti 2020-ra a városi terekben.

További információ: http://eumayors.eu/home_en.htm

Christina Aid újság jelentése a klímaváltozásról

A Gazdasági Fejlődés Szervezet szerint, szerte a világban megközelíthetően 1,7 milliárd szegény ember küzd azért, hogy kezelje a növekvő és egyre kiszámíthatatlanabb időjárás feltételeket, amelyeket a klímaváltozás okoz. A klimatikus instabilitás egyben gátolja a szegénységből való kijutást is. Kb. a 80%-ka a kambodzsai lakosságnak vidéki, falusi térségben él. Ezeken a területek élők, tradicionálisan is a rizsföldek megműveléséből élnek. Ezért szélsőségesen függenek a szezonális esőktől, amelyek júniusban kezdődnek, ekkor el kell árasztani a rizsnövényeket. Az, hogy az eső időben érkezzen, azt jelenti, hogy tudod táplálni a családot 10-11 hónapon keresztül, vagy csak annyi termés van, ami három hónapra elegendő egy évben. Ezért a millióknak, akik szegénységben élnek ez katasztrófa lehet.

A lobbisták elmulasztják visszavonadni Európával a „carbon cuts ütemtervet

Európa klíma vezetőjét az üzleti lobbicsoportok intenzíven támadták, azért, hogy biztosítsák azt a kulcsfontosságú győzelmet, amit az üvegházhatású gázkibocsátások terén elért.

Connie Hedegaard a climate Action bizottság tagja publikált egy régóta várt jelentést arról, hogy az EU hogyan tudja megkeményíteni magát és a klímavédelemmel kapcsolatos célkitűzéseit, úgy hogy az költséghatékony is maradjon. Ebben a jelentésben azt javasolta, hogy a 20%-os emisszió csökkentést növeljék meg 25%-ra 2020ig.

Az üzleti szektor nyomásgyakorlásának ellenére, ami szerint a 20%-os csökkenés maradna, ez a terv az marad, amit a 2050-es Ütemtervben leírtak.

Ruth Davis a Greenpeace vezető politikai tanácsadója azt mondta: Az elmúlt néhány hétben Európa legszennyezőbb vállalatai kétségbeesetten kerestek hogyan lehet „szétszedni” a az a minden ambíció nélküli Európai klíma tervet, de sikertelenül. Amit ez az ütemterv mutat, az az, hogy ha Európa nem csinál semmit, ami tervben van foglalva, mi nem csak, hogy elérjük a 2020-as célokat, de meg is haladjuk azt.

A 2050-ig szóló tervnek megfelelően Európának csökkentenie kell a kibocsátását 25%-kal 2020, akkor, ha erről a tagállamok már megegyeznek.

Mindamellét a 25%-os célnak még át kell mennie néhány akadályon, mielőtt hivatalos policy-vá válik. Ez lesz a tárgya a Március 14-i tárgyalásoknak, amikor a tagállamok találkoznak, hogy megtárgyalják milyen, válaszok adhatóak Európában a klímaváltozásra.

Az üzleti szektor lobbizása a vállalatok széles körére terjedt szét. Günther Oettinger fog tárgyalni velük az elkövetkezendő hetekben. Oettinger ellene van a 20% cél növelésének, mondván, a keményebb célok, Európa hamarabbi deindusztralizációjához vezethetnek.

5. A megújuló energiaforrások támogatása

A fosszilis eredetű energiafelhasználásunk továbbra is növekszik. Ezért a legfontosabb módja, hogy csökkentsük ennek környezeti hatásait az, hogy elmozdulunk a megújuló energiaforrások irányába. A legtöbbet be lehet építeni az otthonokba, vagy feltenni a tetőre.

A legtöbb megújuló energiaforrás bőséggel áll rendelkezésre, nem szennyező, és kimeríthetetlen, mivel direkt a naptól jön. Ezeknek az energiaforrások a használatával van lehetőségünk, hogy csökkentsük a függésünket a fosszilis energiahordozóktól, amelyeknek forrása véges. Az olaj esetében ez a határ már tetőzik, vagy már tetőzött is.

A legtöbb európai kormány már számos formát és módot javasol és anyagilag ösztönzésekkel is támogatja a megújuló energiák használatát. Bár az Egyesült Királyság nem olyan aktív, mint néhány ország. Az Egyesült Királyság most javasolja, hogy Júniusban vezessék be a díjazást a megújuló energiák esetében. Ez lesz az első alkalom, hogy Európában. Ezek a tarifák, lehetővé teszik a tulajdonosoknak, hogy visszanyerjék a beruházásuk árát 8-10 éven belül. Majd ezt követően visszakapják az összeget minden egyes hozzátett energiaegységhez az elkövetkező 10 évben.

Az ösztönzők más partner országokban

Franciaország

1991 óta a HESPUL által támogatott és 2000 óta a nemzeti hatóságok által finanszírozott napenergiára épülő rendszerek használata egy kockázat Franciaországban. 2010-ben egyre több esetben került szóba a napenergiát hasznosító rendszerek beépítésére szánt és elnyerhető pályázatok kérdése. Az új kormány javaslata 2011 Márciusában készült el és került megvitatásra, melyet a Minisztérium szervezett. Ezáltal lehetővé válik, hogy megoldások javaslatára a megújuló energiák területén a fejlődésre.

A napenergia által nyert teljesítmény 614 MW Franciaországban, ami még nagyon messze van az 5400 MW elérendő céltól, amit a hatóságok, mint célt tűztek ki maguk elé 2020-ra.

Olaszország

Olaszországban a jelenlegi energia megtakarítást egy ösztönző rendszer támogatja, amelyik lehetővé teszi a beruházás 55 %-ának a visszafizetését a hatékony termál üzemek számára, (beleértve a termál napenergiát használó üzemeket is), illetve a legjobb szigetelésű épületek esetében az éves adó csökkentését, a beruházás 3-tól 10 évig terjedő időszaka alatt. 2010-ben 20 % kedvezményt biztosítottak az A+ energia hatékonyságú hűtő szekrények esetén is.

Egy másik energia megtakarítási eszköz a „Fehér Bizonyítvány”, amely az energia elosztókat arra kötelezi, hogy minden évben speciális energia megtakarítási célokat valósítsanak meg, azzal, hogy a végfelhasználók hatékony technológiákat adaptáljanak.

A napenergiát hasznosító rendszerek beépítése az egyik leggyorsabban fejlődő szektor a megújuló energiák között, a kormányzat támogató politikájának köszönhetően. Ezek a kormány által jóváhagyott ösztönzők, lehetővé teszik a piaci szereplőknek, hogy beruházásaik megtérüljenek 7-10 év alatt (a létesítmény pontos elhelyezkedésétől függően). Az adminisztrációs rendszerek egyszerűsítése ugyancsak hozzájárul a napenergiát hasznosítani tudó rendszerek telepítéséhez és használatához, főleg, amikor már meglévő épületek esetében akarnak átállni a napenergiára. 2011 óta az ösztönzők az innovatív megoldásokat is támogatják, amelyekkel használhatjuk a napenergiát.

Meg kell jegyezni azt is, hogy 2007 óta a napenergia (vagy bármilyen megújuló energiaforrás használata kötelező minden új épületen.

Románia

Romániában a megújuló energiák használatát a következő politikai eszközök támogatják: a Megújuló Energia források telepítésének Stratégiája, a megújuló energiákon alapuló

villamos energiatermelés elősegítése, Bioüzemanyagok és más megújuló alkalmazásának támogatása a közlekedésben, Szabályozási rendszer az energiaforrás eredetének biztonságára (Zöld Bizonyítvány).

Egy integrált Energia és Klímaváltozás Stratégia került megvitatásra. Romániában az elektromos energia értéke mellett a zöld elektromos energia is jelen van, amivel lehet már kereskedni a megfelelő piacon. Továbbá az energiaszolgáltatók is kötelezve vannak arra, hogy teljesítsék a speciális kvótákat a zöld bizonyítvány elnyeréséért. Ennek az előírásnak a figyelmen kívül hagyása büntetést von maga után. Amelyeket az energiaszolgáltatók között osztanak meg.

Spanyolország

A napenergia hasznosítása egyre nagyobb fontosságot kap a megújuló energiaforrások telepítése során 2007 és 2008 alatt. Ezt a hatalmas fejlődést a kormányzati támogatások indokolják.

Spanyolországban a kormány energiapolitikája között volt egyrészt a kedvező adórendszer bevezetése a megújuló alkalmazása esetén. Ezek a célok szorosan összefüggenek az Európai unió kötelezettség vállalásával is.

Ennek a kedvező adórendszernek az a célja, hogy összehangolja a tiszta technológiákat a hagyományos technológiákkal, amelyek olcsóbbak és nincsenek megterhelve környezetvédelmi költségekkel. Ha ez a rendszer támogatottá válik, akkor mindegyik fajta energia tud egymással versenyezni a piacon.

6. Közelgő események

Június 17

Változás a Klímával: Activity-nap az iskoláknak

09.30-14.30 , Helyszín: Reading Egyetem

További információkért, vagy belépni a csapatba 6 tanuló 7-8 év közöttiek lépjen kapcsolatba a p.m.e.lewis@reading.ac.uk e-mail címen.

25/26 október

A CwC Hálózat első éves konferenciája

Barcelona, Spanyolország, fogadóintézmény: Ecoserveis

Következő események: 2011. június

Téma: Tudományos tények a globális felmelegedésre

Rövid hozzájárulás: köszöntő május 15-én a szerkesztőnek

Szerkesztő: Rayner Mayer

Kapcsolat:

Amennyiben szeretne csatlakozni a Hálózathoz, vagy további információkat szeretne, kérem, írjon a partnereknek a következő címekre: